

Languages on this page:

ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 2 september 2009

Utskriftsvänlig pdf-fil

Läs mer om fotboll på idrottsforum.org

Aftonbladets sportkrönikör Lasse Anrell gav 2000 ut en bok om sitt liv som Hammarbysupporter, *Skaffa dig ett liv*. Den blev en försäljningsframgång och finns fortfarande tillgänglig, dock blott som nedladdningsbar e-bok från Piratförlaget till det facila priset av 39 kronor. Åtta år och ett imponerande antal böcker senare kommer nu Anrell med *Skaffa dig ett liv 2* (Orduplaget). Här har författaren sinnrikt slagit samman den första bokens 250 sidor med 125 nyskrivna, dock, enligt Torbjörn Andersson, utan att beröra åren som förflutit mellan den första och den andra boken. Vår recensent associerar till både Erik Bengtson och Nick Hornby när han läser boken, och önskar att fler klubbar än Bajen skulle ha någon så skrivkunnig supporter som Anrell. Men han tycker samtidigt att det vore trevligt med lite skönlitterära böcker om hockey...

Anrell och Bajen, revisited

Torbjörn Andersson

Institutionen för idrottsvetenskap, Malmö högskola

Lasse Anrell & Stig Claesson (bild)

Skaffa dig ett liv 2

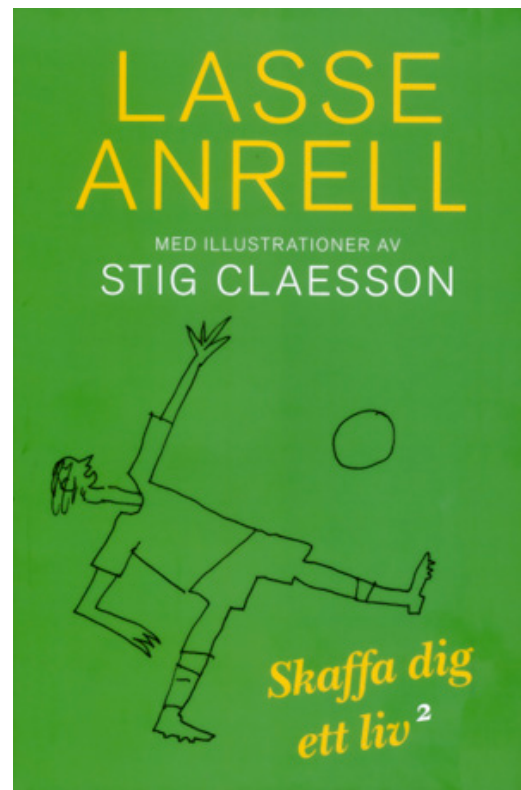
375 sidor, inb., ill.

Stockholm: Orduplaget 2008

ISBN 978-91-85785-21-6

Floden av fotbollsböcker går inte att hejda. Det väller ständigt fram nya böcker av alla de slag. Man skulle kunna tro att fotbollsintresset i Sverige är på topp; att allsvenskan hade ett publiksnitt på 15.000 per match och inte halva det talet, som nu är fallet. Uppenbart är att landets fotbollsfantaster är skrivkunniga och skrivhungeriga och att en läsande fotbollspublik någonstans existerar. Skillnaden mot ishockeyn – vår andra nationalsport tillsammans med fotbollen – är slående. Här har vi en välmående sport som knappt får en enda vettig rad skriven om sig i bokform. Man kan fråga sig om ishockeysporten är illiterat?

Tidstypiskt nog har författaren Lasse Anrell, tillika *Aftonbladets* hockeyälskande sportjournalist, kommit ut med en fotbollsbok, som egentligen är en slags upprepning av en tidigare fotbollsbok han skrivit. I Anrells fall handlar det om ännu en bok om hans passion för Hammarby IF, alltså Bajen, och kulturen runt klubben. Han har gjort ungefär som man gör i filmbranschen och upprepat en lyckad film genom att sätta en 2:a bakom nästa version. Skillnaden är att han faktiskt stoppat in hela den 250-sidiga del ett, *Skaffa dig ett liv* från år 2000, och fyllt på med 125 nya sidor. Den första versionen var ett slags svensk variant av Nick Hornbys kioskvältare *Fever Pitch*, från 1992, den bok som allmänt ansetts ha satt igång hela den litterära fotbollstrenden. I och för sig skulle man kunna dra Anrells verk än längre tillbaka, nämligen till Erik Bengtsons klassiska skildring av bruksikonerna i Degerfors IF, *Heja Röda Vita Laget*, från 1975. Detta låter sig inte minst göras för att Anrell härstammar från Värmland och höll på Degerfors när hans familj flyttade till Stockholm på 60-talet. Väl på plats i huvudstaden blev han i tonåren Hammarbyare under den legendariska höstsäsongen 1970. Det var detta året den moderna Bajenmyten föddes med en sjungande fanatisk publik vurmandes för mellanöl och arbetarklassens Södermalm. Det var frågan om ett skönspelande bohengång som aldrig räckte till i slutändan. Vad Anrell ägnade *Skaffa dig ett liv* åt var att framför allt berätta om tiden runt 1970 och om den magiska säsongen 1998, när



loserklubben Bajen nästan höll på att vinna allsvenskan. Han förstärker mytbildningen runt klubben – och inget fel med det! Del två föranleddes av att klubben 2001 faktiskt vann allsvenskan för första gången och därmed (temporärt?) vederlade förlorarmyten.

Liksom i *Fever Pitch* vävs Anrells liv samman med klubben, otaliga fotbollsmatcher och framförallt med en relation till en yngre halvuligan med namnet Söderbusen. Via Hammarby skapas en sorts någorlunda funktionell relation. Södermalm och dess olika krogar ligger som en slags bakgrundskuliss och vissa pikar skickas ut om att det genuina Söder gått förlorat. Loserklubben Hammarby har blivit en vinnarklubb, loserstadsdelen Södermalm har alltmer blivit de mänskliga vinnarnas lyckliga stadsdel, där gatorna fyllts av caffè latte-drinkare. Olika identiteter krokar. Den trendige Söderbusen utgör en slags övergångsfigur mellan den gamla tidens bus och den nya tidens musikvurmmande modefolk. Egentligen glider väl Anrell själv in rätt elegant mellan gammalt och nytt: han har den historiska trovärdigheten på sin sida som långlivad supporter, men hans personliga framgångar passar som hand i handske in på dagens Söder. På det hela taget skriver Anrell väl med en lätt kåserande ton inte utan ett visst allvar. De talrika illustrationerna av Söders tecknar- och berättarhjärte Slas fyller friskt på med sköna fotbolls- och Bajenstämmingar.

” *Som Hammarbyare gläds jag naturligtvis över att fotbollskulturen tas på så stort allvar och att den kopplas samman med vardagens miljöer, även om den kåserande tonen gör att den stora samhällsanalysen saknas.*

Som Hammarbyare gläds jag naturligtvis över att fotbollskulturen tas på så stort allvar och att den kopplas samman med vardagens miljöer, även om den kåserande tonen gör att den stora samhällsanalysen saknas. Det hade varit kul med liknande böcker om andra av landets mer karaktärfyllda klubbar. En sådan berättartradition är välbehövlig; det behövs mer mustig *story telling* runt vår fotboll. Lite synd är att Anrell inte fyllt på med något kapitel ytterligare om tiden mellan 2001 och bokens utgivningsår 2008. Här skulle de större linjerna ha kunnat dragits av vad Hammarbys och Söders förändringar faktiskt betyder. Vi har ju att göra med en samhällsförändring som tycks lika stor – fast omvänd – mot den som sker i andra klassiska fotbollsbastioner, jag tänker på de industriellt nedmonterade bruksorterna. Det är nämligen svårt att tro att det fortfarande är på det viset som Anrell skriver om hammarbyaren: ”Han är lite sjaskigare, lite mera nergången, lite slöddrigare, lite kåftigare, lite elakare, lite tarvligare, lite vulgärare, lite gapigare, lite fattigare, lite fetare, lite bakfullare, lite stöddigare, lite dialektalare, lite historierikare, lite lokalare, lite gladare, lite obittrare, lite fransigare, lite mänskligare, med andra ord lite finare än andra”. Med detta sagt önskar jag dock att landets författarpennor framöver lyfter blicken en aning från fotbollen och skriver mer om: varför inte ishockey?

© **Torbjörn Andersson 2009.**



Köp boken från Bokus.se



Kjøp boken fra Capris.no



Køb bogen fra eLounge.dk



Buy this book from Amazon.co.uk



Buy this book from Amazon.com